

దక్షిణమూర్తి వర్ణమాలా స్తోత్రం

ఓమిత్యేతద్యస్య బుధైర్నామ గృహీతం యద్భాసేదం భాతి సమస్తం వియదాది |
యస్యాజ్ఞాతః స్వస్వపదస్థా విభిముఖ్యాస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧ ||

నమ్రాంగాణాం భక్తిమతాం యః పురుషార్థాన్దత్వా క్షిప్రం హంతి చ తత్సర్వవిపత్తిః |
పాదాంభోజాధస్తనితాపస్పృతిమీశం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౨ ||

మోహద్వస్త్వై వైణికవైయాసికిముఖ్యాః సంవిన్నుద్రాపుస్తకవీణాక్షగుణాన్యమ్ |
హస్తాంభోజైర్బిభ్రతమారాధితవంతస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౩ ||

భద్రారూఢం భద్రదమారాధయితృణాం భక్తిశ్రద్ధాపూర్వకమీశం ప్రణమంతి |
ఆదిత్యా యం వాంఛితసిద్ధ్యై కరుణాబ్ధిం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౪ ||

గర్భాంతఃస్థాః ప్రాణిన ఏతే భవపాశచ్ఛేదే దక్షం నిశ్చితవంతః శరణం యమ్ |
ఆరాధ్యాంఘ్రిప్రస్ఫురదంభోరుహయుగ్లం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౫ ||

వక్త్రం ధన్యాః సంసృతివార్ధేరతిమాత్రాబ్ధితాః సంతః పూర్ణశశాంకద్యుతి యస్య |
సేవంతేఽధ్యాసీనమనంతం వటమూలం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౬ ||

తేజఃస్తోమైరంగదసంఘట్టితభాస్వన్నాణికోవ్యతైర్భాసితవిశ్వో రుచిరైర్యః |
తేజోమూర్తిం భానిలతేజఃప్రముఖాబ్ధిం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౭ ||

దధ్యాజ్యాదిద్రవ్యకకర్మాణ్యఖిలాని త్యక్త్వా కాంక్షాం కర్మఫలేష్వత్ర కరోతి |
యజ్జిజ్ఞాసాం రూపఫలార్థీ క్షితిదేవస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౮ ||

క్షిప్రం లోకే యం భజమానః పృథుపుణ్యః ప్రధ్వస్తాభిః ప్రోజ్ఞితసంస్మృత్యఖిలార్తిః |

ప్రత్యగ్భూతం బ్రహ్మ పరం సంరమతే యస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౯ ||

ణానేత్యేవం యన్తనుమధ్యస్థితవర్ణాన్భక్తాః కాలే వర్ణగృహీత్యై ప్రజపంతః |

మోదంతే సంప్రాప్తసమస్తశ్రుతితంత్రాస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౦ ||

మూర్తిశ్చాయానిర్జితమందాకినికుందప్రాలేయాంభోరాశిసుధాభూతిసురేభా |

యస్యాబ్రాహ్మ హాసవిధౌ దక్షశిరోభిస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౧ ||

తప్తస్వర్ణచ్ఛాయజటాజాటకటాహప్రోద్వద్వీచీవల్లివిరాజత్సూరసింధుమ్ |

నిత్యం సూక్ష్మం నిత్యనిరస్తాఖిలదోషం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౨ ||

యేన జ్ఞాతేనైవ సమస్తం విదితం స్యా ద్యస్తాదన్యద్వస్తు జగత్యాం శశశృంగమ్ |

యం ప్రాప్తానాం నాస్తి పరం ప్రాప్యమనాదిం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౩ ||

మత్తో మారో యస్య లలాటాక్షిభవాగ్నిస్ఫూర్జత్కిలప్రోషితభస్మీకృతదేహః |

తద్భస్మాసీద్యస్య సుజాతః పటవాసస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౪ ||

హ్యంభోరాశౌ సంస్మృతిరూపే లురతాం తత్పారం గంతుం యత్పదభక్తిర్మృధనౌకా |

సర్వారాధ్యం సర్వగమానందపయోనిభిం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౫ ||

మేధావీ స్యాదిందువతంసం ధృతవీణం కర్పూరాభం పుస్తకహస్తం కమలాక్షమ్ |

చిత్రే ధ్యాయన్యస్య వపుర్ద్దాంనిమిషార్ధం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౬ ||

ధామ్నాం ధామ ప్రాథరుచీనాం పరమం యత్సూర్యాదీనాం యస్య స హేతుర్జగదాదేః |

ఏతావాన్యో యస్య న సర్వేశ్వరమీద్యం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౭ ||

ప్రత్యాహారప్రాణనిరోధాదిసమరైరకైర్దాంతైః సంయతచిత్తైర్యతమానైః |

స్వాత్మత్వేన జ్ఞాయత ఏవ త్వరయా యస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౮ ||

జ్ఞాంశీభూతాన్ప్రాణిన ఏతాన్ఫలదాతా చిత్తాంతఃస్థః ప్రేరయతి స్వే సకలేఽపి |

కృత్యే దేవః ప్రాక్తనకర్మానుసరః సంస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౧౯ ||

ప్రజ్ఞామాత్రం ప్రాపితసంబన్ధిజభక్తం ప్రాణాక్షాదేః ప్రేరయితారం ప్రణవార్థమ్ |

ప్రాపః ప్రాజ్ఞా విదితానుశ్రవతత్త్వాస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౨౦ ||

యస్యాంజ్ఞానాదేవ నృణాం సంస్మృతిబోధో యస్య జ్ఞానాదేవ విమోక్షో భవతీతి |

స్పష్టం బ్రూతే వేదశిరో దేశికమాద్యం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౨౧ ||

ఛన్నేఽవిద్యారూపపటేనైవ చ విశ్వం యత్రాధ్యస్తం జీవపరేశత్వమపీదమ్ |

భానోర్భానుష్వంబువదస్తాఖిలభేదం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౨౨ ||

స్వాపస్వప్నా జాగ్రదవస్థాపి న యత్ర ప్రాణశ్వేతః సర్వగతో యః సకలాత్మా |

కూటస్థో యః కేవలసచ్చిత్సుఖరూపస్తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౨౩ ||

హా హేత్యేవం విస్తయమీయుర్కునిముఖ్యా జ్ఞాతే యస్మిన్స్వాత్మతయానాత్మవిమోహః |

ప్రత్యగ్భూతే బ్రహ్మణి యాతః కథమిత్థం తం ప్రత్యంచం దక్షిణవక్త్రం కలయామి || ౨౪ ||

యైషా రమ్యైర్వత్తమయూరాభిధవృత్తైరాదౌ క్లుప్తా యన్తనువర్తైర్నునిభంగీ |

తామేవైతాం దక్షిణవక్త్రః కృపయాసావూరీకుర్యాద్దేశికసమ్రాట్ పరమాత్మా || ౨౫ ||